

Zondag 5 Dec. 1943

Waarde vriend,

Allereerst zal ik je eens schrijven hoe ik hier aan werk gekomen ben. Zoals je weet ben ik Maandagochtend vertrokken en nog wel met de trein van 9.20 uit Pijnacker. Mijn distributie bescheiden had ik medegenomen naar hier, want dat was volgens P. Vink beter. Die zei mij, jò Wim je moet met mij meegaan en proberen om bij mijn baas te komen. Nu dat heb ik gedaan en we zijn s,morgens samen in de trein gestapt. Alles bij elkaar waren we s,middags om 2 uur in Zwolle. Vandaar met de bus naar Vollenhoven, maar P. Vink was in Hasselt uitgestapt want daar stond zijn fiets. Ik moest als ik in Vollenhoven aankwam maar vast gaan lopen naar kamp Marknesse dan zou hij mij wel inhalen. Maar ja toen ik in Vollenhoven aankwam en ik vroeg naar richting Marknesse toen wezen ze me naar een richting nou het was gewoon niet mooi meer. Ik moest 1,5 uur ver lopen de rimboe in want anders lijkt het niet. Ik dacht nou Willem daar ga je op hoop van zegen. Maar ik keek nog eens en nog eens en zei tegen me eigen: Nee Willem nu moet je niet zo weggaan dus ik keek eens om me heen en ja net wat ik zocht; een Cafe. Ik er naar toe bestelde een glaasje bier, nog een en nog een want ik dacht het kan wel een maand duren eer je er weer een ziet. Toen dat gebeurd was ben ik gaan lopen sjouwen met mijn boeltje 1,5 uur lang, je begrijpt dat ik dat zat was. Toen kwam ik daar tegen donker aan maar wat je zag, geen P. Vink. Maar dat mocht hem niet hinderen want hij had verteld dat Fr. De Vries daar kok was dus ik op zoek naar de keuken dat begrijp je. En jawel daar was de kok, je had dat gezicht eens moeten zien. Hij zei; jij hier hoe bestaat het. Ik zei, ja Frans je beleeft tegenwoordig van alles, en hij had het gelijk door. Ik kreeg al gauw enige stukjes vlees, iets dat er wel in wilde en ben naar het kantoor gegaan en zei; Meneer ik kom als nieuweling heeft U misschien werk voor mij. Nu daar kon hij mij niet aan helpen, toen vroeg ik maar om eten en slaapgelegenheid en dat vlotte best. s,Avonds zocht ik P.Vink weer op en die rade me aan om Dinsdagmorgen op zijn fiets naar Blokzeil te gaan naar het kantoor van de Bouwkundige dienst en daar moest ik maar naar een zekere meneer..... vragen, nu die was er niet maar wel een ander, leek me ook een geschikte kerel, hij vroeg waar kom je voor, ik weer aan het vertellen, maar toen zei hij "je moet me alles eens duidelijk uitleggen". Ik dacht wat nu weer, alles uitleggen, als dat maar goed zit. Nu ik dacht vooruit maar ik zal maar weer zien als het verkeerd afloopt heb ik pech gehad. Maar het liep erg best af. Ik vertelde dat ik bij de Maatschappij van Timmer wilde komen daar is P Vink ook snap je Maar ja alle nieuwelingen stoppen ze eerst een poosje in de grond, niet er onder hoor, maar grondwerker word je dan. Hij zei ja maar dat gaat niet, je moet eerst naar Kampen. Afijn ik nog eens gepraat en verteld dat mijn bagage al op Marknesse stond iets dat mijn geluk was want toevallig kwam baas Timmer net, en die hielp me ook nog een beetje, want die zat om personeel verlegen. Die zei,ach stuur hem maar naar mij en bel daarna maar naar Kampen en dat gebeurde. Ik blij dat voel je wel. Nu ben ik daar en heb het best naar mijn zin. Iemand die nooit lui geweest is wordt het hier. Alles gaat zo traag mogelijk, moet je eerst aan wennen denk ik. Nu Frank wat eten aangaat dat is werkelijk af hoor; vleesch, gehakt,pap,soep, aard-appelen, beste jus. 560 gram brood daags voor een maaltijd, want s`morgens pap of soep en s`avonds aardappelen met groente enz. Vandaag hadden we een feestmaaltijd; soep vooraf, daarna middageten en lekkere pudding na en niet weinig want we hebben hier allemaal nog een schaalteje vol voor vanavond, dat konden we niet meer aan. Dus ik heb hier niets te mopperen in de Rimboe, goed werk, goed te eten, 8.5 uur werken per dag à 45 cent per uur en zaterdagmiddags om 1 uur klaar en een hele vrije Zondag. Vanavond hebben we St.Nicolaasfeest en 5 vrije consumpties. 2 keer koffie speculaas, taai taai en koek ik zou haast zeggen St. Nicolaas denkt beter om me dan thuis. ook hebben we vanavond toneeluitvoering en Vrijdag een film gezien van de Gasman. Als het voor die tijd flink gaat vriezen dan vriezen we er uit anders met Kerstmis verlof, ik denk van 10 dagen. Nu Frank ik ga weer eens eindigen en doe

de groeten aan je vrouw en kinderen aan Schoppen vrouw en Malle Tinus enz. enz.
Ook Beppie niet te vergeten.

Ontvang verder de hartelijke groeten van mij en tot ziens

Mijn adres luidt als volgt:

W.A. Rullens. Marknesse 2

Post Zwartsluis

N.O.P. Overijssel (N.O.P. = Noord Oost Polder)

Göttingen, 6 dec. '43.

Beste Frank en Riet,

Jullie zult al wel weten dat ik het pakje van 22 Nov. vorige week al ontvangen heb. Eerstens hartelijk bedankt voor de tabak. Nou Frank je kunt wel tegen het Bestuur vertellen dat het als een druppel op een gloeiende plaat viel. We hadden "niks tabak" en zaten ook zonder ciga-
rettenpapier dus je begrijpt dat wij er gauw eentje opgestoken hebben.

Ja, optimist zijn we nog altijd maar dan in dit opzicht dat we niet meer op Kerstmis rekenen maar minstens op Februari. Dat zou aardig uitkomen want in Februari zijn m'n grootmoeder en grootvader 55 jaar getrouwd. Wat een feest, wat een feest.

Op het ogenblik zit ik te wachten op bericht van de nieuwe slachtoffers voor de overwinning. Tot op heden heb ik nog niets ontvangen en derhalve heb ik moed dat ze weer uitstel gehad hebben of zijn ze soms met potten en pannen vechten ?

Wij kunnen nu ook bridgen. We hebben van de week een vierde gevonden en nu gaat het spul beginnen hoor.

Je hebt groot gelijk dat je zoveel mogelijk probeert om het veld af te keuren. Ik heb tenminste best zin om nog een paar competitiewedstrijden mee te spelen.

Hier gaat alles best hoor. We boffen nog want de beide Kerstdagen hebben we vrij en Vrijdag's middags hoeven we niet te werken. Wij hebben dan dagdienst dus een paar uur extra vrij want i.p.v. 4 uur scheiden we er om 2 uur uit. Dat is nog eens mooi werk hè.

Jan Ruigt en Tokkie komen met de Kerstmis in ieder geval naar Göttingen en Henk als hij niet naar Holland mag. Er mag natuurlijk geen reisverbod komen, dan kunnen we wel op de "pot" gaan zitten met een hooge hoed op, maar afijn we zullen maar moed houden.

Op het ogenblik vriest het hier lekker. Het is tenminste een heel kunststuk om s'morgens om kwart over vijf uit je bed te vallen, maar geen zorgen hoor want als ik en ook natuurlijk de anderen er niet gauw genoeg uitkomen wordt de "luilak" er gewoon uitgesmeten.

Voor het geval m'n volgende brief dit jaar niet meer bij je komt wensch ik jullie en de kinderen een Zalig Kerstfeest en een Zalig Nieuwjaar.

Verder de allerhartelijkste groeten ook voor de beide Opoetjes en Opa, Letty, Tonnie, Leni, Tinus etc. etc. en een tot spoedig weerziens van jullie vriend, Leo v. d. Leeuw.

We kunnen er in ieder geval wel op rekenen dat we de langste tijd hier gezeten hebben.

Kassel, 11 December 1943

ontv. 3/1 '44

Beste Vriend Frank

Ik heb vanavond weer een brief van je ontvangen van 22 November, dus die is 19 dagen onderweg geweest, dat is nog al een hele tijd, vind je ook niet Frank, maar ik heb hem toch gekregen en dat is maar de hoofdzaak vind je ook niet Frank en het was nog een goed bericht ook, want het was een overwinning op K.R.V.C. met 6-4 en dat is nog niet zo misselijk ook hè. Maar het was wel weer eens een keer nodig ook hè, want anders zou het helemaal mislopen met onze club. En ze moeten hem toch maar even nog goed houden tot wij weer terug zijn en dat zal heus zo erg lang niet meer duren hoor Frank. Wat zou ik graag weer eens een wedstrijd willen voetballen. Ik zou de eerste keer wel een beetje stijf wezen denk ik want het is al weer een hele tijd geleden dat ik een match gevoetbald hebt.

Ik maak het op het ogenblik goed hoor Frank, alleen had ik mijn kleren nog moeten hebben. Maar daar is nu niets meer aan te doen hè. We zijn verleden week gelukkig verhuist naar een groot schoolgebouw, want in die tenten was het niet meer om uit te houden hoor. Maar nu is het fijn hoor, lekker warm en licht en prima wasgelegenheid en dat is ook veel waard hè, vind je ook niet. En dan wat het werk nu betreft, het gaat nu wel hoor. We werken hier nu van s'morgens 8 uur tot s'middags 4 uur dus dat schikt nog al hè.

Ik zal je eerst voor dat ik het vergeet een Zalig Kerstmis en Nieuwjaar wensen en ook aan je vrouw en kinderen en dienstmeisje. En ook niet te vergeten, de hele club, want die mag ik toch ook niet laten versukkelen, vind je ook niet Frank

Wat de post betreft nu daar ken ik ook geen pijl op trekken, ik kreeg van de week een brief van mijn Schat en dat was haar 25ste en ik heb er in het geheel maar 13 van haar ontvangen, dus de helft is haast weg. Dat pakketje heb ik nog niet ontvangen maar ik weet natuurlijk niet hoe of het verstuurd is, ik hoop dat het nog aankomt. Ik zal alvast mijn dank daarvoor uitspreken. De post hier in Duitsland daar begrijp ik helemaal niets van. Ik ben drie weken geleden bij Leo op visite geweest en heb ik hem daarna al twee keer geschreven, want ik had broodbonnen van hem gekocht en schoenen, maar ik heb nog steeds niets terug gehoord. Precies is het zo met Jan Ruigt, Henk Hoogendijk en Piet Oosterman, daar hoor ik nu op het ogenblik ook niets van. We zouden met z'n allen in Göttingen bij elkaar komen met de Kerstmis, wat denk je er van Frank, dat zal best leuk wezen denk je ook niet.

Het weer is nu aan het veranderen, het is nu winter, het heeft van de week al gesneeuwd, dat is hier een mooi landschap hoor, als alles zo wit is. En glad dat het is op straat, je ken haast niet lopen en zand strooien ze hier niet op straat, dat hebben ze zeker niet.

Ik ga weer eens eindigen want het is al half twaalf, dus bedtijd. Ik zal best slapen hoor, dat geloof ik wel. Nu Frank ontvangt de Hartelijke Groeten van je Clubgenoot.

Kees (Schuring)

Wöllstein 12 - 12 - '43
ontv. 24 / 12 - '43

Zalig Kerstmis

Zalig Nieuwjaar

Beste familie en vrienden

Het loopt al tegen Kerstmis en nieuwjaar, daarom wil ik u allen op de eerste plaats een Zalig Kerstfeest en een Zalig nieuwjaar toewensen. Eerst was er nog een klein kansje dat ik u persoonlijk mijn wensen had kunnen brengen maar die hoop is vervlogen. Wij zullen hopen dat het nieuwjaar ons vrede en thuiskomst geeft want wij zijn het hier allen allang zat en het begint knap te vervelen. Nu moet u direct weer niet denken dat ik heimwee heb maar ik vind dat het Kerstfeest thuis gevierd moet worden. nu ja niet getreurd wij zingen maar immer "das geht alles voor über, das geht alles voorbij". Wij zitten nu in December en de Mei zal ook wel weer komen. Het gaat mij nog goed, wat ik natuurlijk van u allen ook hoop. Hier is het op het ogenblik volop winter. Een Vrijdag hebt het de hele dag gesneeuwd en het is dan ook een witte wereld. Het is al weer 14 dagen geleden dat ik een brief van u ontvangen heb. Nu moet ik u mijnheer v.d. Burg eens wat vragen. Heeft u soms aan mijnheer kapelaan verteld dat ik heimwee heb. Een Vrijdag kreeg ik een brief van mijnheer kapelaan en die schreef ook dat ik heimwee heb. Ik denk zo, dat hebt mijnheer v.d. Burg verteld of zou Leo dat weer geschreven hebben. Iedereen die mij nu nog schrijft dat ik heimwee heb die schrijf ik niet meer. Nu wat anders. Hoe gaat het met ons elftal. Ik hoop van goed maar ik denk van slecht. Bent u nog zo optimistisch of denkt u nu ook anders. Ik weet wel zeker dat de oorlog nog een jaar duurt. Wat een pessimist zult u zeggen, maar toch niet. Hier zie je niet veel van de oorlog. Af en toe komen er wel eens zo'n paar duizend overvliegen maar voor de rest neutraliteit.

Wijn drink ik nog genoeg. Af en toe wel eens een beetje te veel maar dat mag hem niet hinderen als de baas het maar niet ziet. Als wij thuis aan het werk zijn dan schieten wij de wijnkelder in en dan moet er zo snel gedronken worden, want als de baas komt dan zijn wij de sigaar. Maar van dat snelle drinken gaat je een beetje slingeren en wordt een beetje licht in je hoofd. Ik weet nog goed toen ik de eerste dag hier was. Mijn kameraad had toen vier flessen staan en we kregen er s'avonds nog ieder een bij dat waren er toen zes. Toen ben ik zo dronken geweest als er nog nooit iemand geweest is, maar dat beurt niet meer. En beetje slingeren mag hem niet hinderen, maar erg word het niet meer. Misschien dat het met Kerstmis en met ouwejaar nog wat goeds gedronken wordt anders hebben we ook niets. Ik ga afscheid nemen met vele groeten en een tot spoedig weerzien.

U aller vriend.

Henk

Hup Holland

Vooruit O.l.i.v.e.o.

Mainz - Gustavsburg 16. 12. '43

Hallo Hallo

Bestuur Voetballers en Supp. van Oliveo

Even een groet van een medelid
Die in het verre Oosten zit

Al kunnen wij niet mede spelen in het veld
Toch hebben we graag het verslag in onze brieven verteld

En al kunnen wij niet mede spelen
Denk nooit zou mijn brief hun soms vervelen

Want als je verliest en ga het niet best
Kop op en alles komt terecht

Moet je naar Duitsland en wat er ook zal gebeuren
Hou hoog je Blauw Witte kleuren

Dus wij in het Oosten kunnen gerust zijn alles is voor elkaar
Ik wens Uw allen een Gelukkig Nieuwjaar

Wim de Bie

Mainz - Gustavsburg 12. 12. '43

ontv 22. 12. '43

Beste Frank

Vanmiddag heb ik uw brief ontvangen en daarvoor mijn hartelijke dank. Ik had gedacht dat ik met kerstmis met verlof zou mogen. Want ik zou graag wel weer eens een partijtje voetballen. Misschien dat ik 18 Januari met verlof mag dus hou er de moed maar in. Ik heb hier een heel aardig meisje dus ik kan mij wel amuzeren. Verder valt er hier weinig te beleven. Zou U zo goed willen zijn om eens te kijken of er ook nog bokshandschoenen te koop zijn. Er is hier veel animo voor boksen. Die Fransen en Belgen kunnen aardig boksen en van de Hollanders zijn er maar een of twee. Trenen kunnen wij niet want we hebben geen handschoenen en lenen kunnen we ze niet, als U eens wil kijken schrijf mij wat ze kosten, dan zal ik het geld wel opsturen. Met voetballen kunnen we ze wel hebben, die hebben we allebei gewonnen maar met boksen slaan ze ons verrot. Dus als U zo goed wil zijn om te kijken voor twee paar, kan mijn vader ze wel over sturen. Dan zullen we die Fransen en Belgen wel eens leren. Verder een plezierige kerstmis en een Zalig Nieuw Jaar.

Wim de Bie

Somborn 19- 12- '43

Beste vriend Frank en familie

Met deze zal ik even een dankwoord schrijven vanwege het lekkere zakje tabak, het heb lekker gesmaakt en zou haast zeggen bij gelegenheid.....Ik maak het nog uitstekend en dat ik het zo goed getroffen heb zal u wel gehoord hebben van mijn lieve broeder, of van uw zwarte dienstmeisje. Ja die twee kunnen het samen goed vinden, hij houdt tenminste zielsveel van haar schreef hij me. Nu ik gun het hem van harte, je ben beter in Holland met je meisje aan de scharrel zijn dan hier zitten, want al heb ik het nog zo goed wat zou ik toch weer graag naar Holland terug gaan, maar niet getreurd, we zullen hopen dat het snel zo mogen zijn. Voor ik het vergeet zal ik u en familie een zalig Kerstfeest, uiteinde en een zalig Nieuwjaar toewensen van verre. Ik ben wel een beetje laat maar nu ja het is toch evengoed van harte. Met de voetbal gaat het niet best dat weet ik, Tinus schrijft me er geregeld een stukje van maar toch 2 keer gewonnen dus er kan nog van alles gebeuren en als de anderen weer terug komen is de zaak weer oke. Nu ik ga weer eindigen met de hartelijke groete en hopende op een spoedig wederzien. daaaag, Kees Oost-West-Thuis-Best.!

Kees Ruigrok

Beste Frank en Riet

21/12 '43

Mijn N.O.P. expeditie is ten einde en ik ben op het ogenblik op de terugreis. De heenreis is vlot verlopen. Donderdag 9.30 was ik vertrokken en ben direct doorgefietst naar Putten, waar ik s'avonds half zes aankwam. Hier heb ik bij m'n Oom geslapen en de volgende morgen om 6 uur bracht mijn fiets me al weer langs een hobbelig donker fietspad (boschpad) naar Ermelo vanwaar ik met een vrachtwagen naar Zwolle gegaan ben. Vandaar weer met de fiets verder naar Vollenhove. Hier heb ik Ir. Barlen gesproken. Deze kon niemand gebruiken, zat zelf al overvol. Verwees me daarom naar Campen (Directie Wieringermeer). Deze kon me helpen maar niet eerder als 15 Jan. en dan voor grondwerk. Heb de mogelijkheden van Administratief werk met hem besproken, doch mij werd verteld dat op het ogenblik nog vele studenten en jongens met M.O. actes aan de schop staan, zodat dit voorlopig uitgesloten was voor me. Om tot 15 Jan. e.k. daar ginds te blijven voelde ik heel weinig voor zodat ik Zaterdag om 2 uur maar weer naar Kampen vertrokken ben. Graag had ik s'middags nog even naar Marknesse gefietst om Wim Rullens op te zoeken maar aangezien het pijpenstelen regende heb ik van deze reis maar afgezien. Ik hoop binnenkort nog even naar Pijnacker te komen en jullie een en ander nog eens wat uitvoeriger te vertellen.

Hartelijke groeten

Je vriend, Jan Remmerswaal.

Zondagavond 7.15 uur
19-12-'43

Ontv. 7/1 '44

Beste Frank

Ik zal gauw 'n paar woorden naar u schrijven want 't word weer tijd. Op de eerste plaats wensch ik u en uw vrouw en kinderen en 't bestuur en de leden 'n Zalig Kerstfeest en 'n Nieuwejaar en dat de Oorlog maar gauw afgelopen mag wezen, dat er weer 'n vrede op aarde mag wezen. Ik hoop dat jullie allemaal nog gezond zijn, ik ben het ook.

Ik heb gehoord dat Oliveo van K.R.V.C. met 6-4 gewonnen heeft, nou die puntjes die kunnen we heel goed gebruiken, want van de onderste plaats moeten ze afblijven zoo dat het ook gaat. Maar over een half jaar komen al die ouwe spelers weer terug dan hebben we weer 'n moord elftal, en na afloop 'n stevige borrel is alles, dan vergeet je je zorgen en je narigheid. Nou ik heb ook met de Kerstdagen 'n halve snaps in huis, ik zuip 'm achter elkaar op reken maar dat ik het naar m'n zin zal hebben, al heb ik maar twee uur lol. Die gekheid wil ik wel weer 'n keer hebben, want verders heb je ook niets ook. Frank ik weet nog goed toen 't eerste elftal tegen Naaldwijk speelde hier bij ons, wat heb ik toen gespeeld en ik had voor de wedstrijd wel 20 borrels uit en ik speelde wie een jonge hond. En dan met Wim Mol samen in de Haag na 't voetballen 'n heerlijk glaasje bier wezen halen. Frank wat was dat toch een moordtijd.

Frank dat wis je zeker niet toen ik met verlof was, toen ben ik nog bij van Schie geweest met me aanstaande zwager, jonge jonge toen hebben wij een borrel gekocht meneertje dat was niet mooi meer de ene na de andere, en dan was 't weer een kasje zes, maar op 't einde waren wij allebei kassie zes, maar dat mag hem niet hinderen, 't is met slapen over gegaan. Ja nu hebben we weer 'n borrelpraatje gehad, nu eens wat anders.

Is er nog nieuws op Pijnacker, of is 't altijd nog 't zelfde Frank, 't word zeker wel stiller maar niet drukker, wel drukker van de vliegtuigen die over komen. Nou 'n donderdag hebben wij weer twee uur luchtalarm gehad en weer op Berlijn, daar is het verschrikkelijk. Frank Rotterdam is er niks bij, zoo als die Engelse te keer gegaan zijn. Maar de hoofdzaak is als ze mijn maar laten leven, want ik ben nog te jong om te sterven, ik heb geen oorlog gewild, want ik had het best naar mijn zin, nu hebben wij 't allen slecht. Frank ik lauwert op 'n brief van dier, wil je dat geloven, en als je tijd heeft schrijf dan nog eens 'n extra woordje, want dat vind ik altijd aardig.

Frank ik heb veertien daag geleden weer eens gevoetbald tegen Rozenberg, we spelen gelijk 0-0. Frank 't zat zoo tegen 't was tegen de lat of er overheen, ik kon er geen een in krijgen, maar er is toch weer 'n puntje binnen, van de twee wedstrijden 3 punten dat is vast niet slecht, wij spelen in 't geheel 12 wedstrijden, nou dat is net genoeg. Op 't ogenblik regent 't ouwe wijven, dat is ook weer voordeel, nu kom je goedkoop aan een wijf, uit de brand ben je.

Met de Kerstdagen word er niet gewerkt, van Vrijdagmiddag 1 uur af dat is dan 24 Dec. tot 3 Januari.

Verder is alles Oke en tot ziens en 'n spoedig weerziens

Dag hoor, Martien (van Schijndel)

Weimar 2 januari 1944

1

Geachte mijnh en mevr v d Burg

Allereerst nog 'n Zalig Nieuwjaar en ik hoop dat het voor ons het laatste is, ik zie u al lachen v d Burg maar ik lach nog niet hoor het zal nog wel '45 hier ook worden voor ons. Maar ja geen zorgen voor de tijd. ik heb de feestdagen goed gevierd, beter dan de meeste in Holland denk ik. We hadden 250 pannenkoeken gebakken met z'n zessen. Ja ik slaap met een Amsterdammer die ik van in de kerk heb leren kennen want eerst sliep ik bij een Fransoos op een vies kamertje nee dat was niks voor mij. Ik heb het wat dat betreft best hoor, s,avonds brand de kachel en we eten daar ook s,avonds, krijgen s'morgens en s'avonds koffie, schone bedden wat wil je nog meer. Alleen eten ja dat is op de bon natuurlijk en op het ogenblik zijn er geen aardappelen want de oogst is dit jaar mislukt jammer genoeg. Ook kan je hier niets op de biets want die boeren hier zijn bang, wel knoeien we hier wel eens wat want je snapt dat we anders geen 250 pannenkoeken konden bakken. Met oud en nieuw hebben we er een dikke 100 gebakken ja een plezierige nacht gehad, want die 4 jongens waren te laat voor verlof er zijn er 30 weg en komen 4 januari weer terug, ze slapen en eten in een groot huis, hebben gas dus we konden bakken zo we wilden. U weet misschien wel dat ik op een autoreparatie werkplaats werk als electricien wel aardig werk maar vies hoor, gelukkig dat je je eigen niet dood hoeft te werken want het is nog al een lange werktijd van 7 tot kwart over 6, maar Zaterdag s'middags en Zondags vrij ook met de feestdagen vrij gehad. Het is hier erg mooi, van de zomer gaan we naar het Turinger woud toe daar moet het helemaal mooi zijn. Die jongens die hier al 6 maanden zijn hebben een wandelstok gekocht en in elke plaats waar ze geweest zijn een plaatje er op gekocht, er zijn er die der stok al half vol zit, ik zal't van de zomer ook proberen Vannacht is er luchtalarm geweest we hebben hem alleen horen afblazen van 2.30 tot 5 uur Maar bij ons zijn ze gelukkig niet geweest, nee we hebben gelukkig nog geen last gehad, laat ze maar weg blijven hoor dat is niks als je het tenminste van Berlijn hoort en ziet wat die mensen daar uitstaan en zo dikwijls het is gewoon verschrikkelijk. Nu geachte Mevr en Mijnh v d Burg verder heb ik niet veel nieuws want alles gaat elke dag z'n gewone gang, verder hoop ik dat we maar weer gauw in Holland terug zijn maar ik heb er nog slechte moed op hoor. Mijnh v d Burg schrijft u eens terug want ik ben altijd benieuwd om wat van Pijnacker te horen. Nu de hartelijke groeten ook mijnh de l, Orme en Juf Raaff van mij Koos en hoop gauw wat terug te horen dag allemaal ook Beckers en Koos

p.s. Mijnh v d Burg zeg Juf Raaff dat ze volgende week aan de beurt is, ja met schrijven hoor van Beckers v d week een brief gehad. Hebt u niet 'n leeg boekje voor een dagboek het zal werkelijk interessant worden dag allemaal.

JJ Stolk p.a. Daimler Benz a.g. Erfurterstr 76 Weimar Turingen
Deutschland

Kassel 4 januari 1944

Kassel 4 januari 1944

Beste Vriend Frank

Ik heb vanavond je brief ontvangen van 18 december. dus hij heeft er 16 dagen over gedaan Dat is een hele tijd he, ja Frank de post die gaat op het ogenblik zeer slecht. Maar als ze nog maar doorkomen, dat is de hoofdzaak. Nu Frank ik vond het een aardige brief om van al die jongens waar je een brief van ontvangen had een stukje er in te schrijven. Met het voetballen is het nog steeds pet zie ik. Ja het wordt hoog tijd dat de oorlog eens over raakt want anders gaat het eerste elftal de put in en dat is niet nodig he. Net als tegen Saturnus toen hadden ze toch haast niet hoeven te verliezen. Weet je wat ik jammer vind Frank, dat ik dat pakketje van je niet ontvangen heb, ik vind het erg jammer. Van de kapelaan heb ik het ook niet ontvangen, dus ik heb veel pech gehad. Nu niets aan te doen hoor, ik hoop dat het volgende maar beter door mag komen. Maar ik hoop dat het niet meer nodig is. Nu van het jaar is het al goed begonnen met het alarm, we hebben nu s'nachts al drie keer achter elkaar in de kelder gezeten. Nu dat is ook een sport hoor, met een sneltreinvaartje uit je nest en dan aankleden. Ik kan nu als ik thuis kom met Wim wel een wedstrijd doen in het uit en aankleden, want dat heb ik hier wel geleerd. Nu Frank met de Kerstmis ben ik bij Leo op visite geweest, want daar zouden Jan en Leo ook komen, maar ze waren niet verschenen want er was een reisverbod boven de 100 kilometer, dus zodoende was ik alleen. Nu we hebben ons toch wel vermaakt hoor, maar het had toch leuker geweest als we met ons vieren geweest waren. Nu die Leo die heeft het daar nog al aardig getroffen hoor. Vooral wat het eten betreft, eigen bonnen, nu dat is veel waard. Ik kreeg vanavond ook nog een brief van Henk. hij maakte zijn excuus dat hij niet in Gottingen geweest was, en hij schreef ook dat hij al een paar keer dronken geweest was van de wijn. Hij was een keer met een kist met flessen wijn van de trap af gevallen, omdat hij te veel gedronken had, hij had het ook nog over zijn schatje, hij verlangde zo erg naar haar. Nu dat is met mij ook zo het geval. Het wordt tenminste tijd dat ik weer eens bij haar zal wezen. Nu ik ga eens eindigen, want ik wou naar Henk ook nog even schrijven. Je doet al de Oliveanen en verder Tinus en Leni en uw vrouw en jezelf maar de groeten van me en tot ziens.
Kees Hup OLIVEO tot kijk

Beste Vriend

9-1-'44

4

.Ja een mooi adres heb ik, nee vind je niet. Dat arbeidsambt heeft me weer terug naar dezelfde fabriek gestuurd alwaar ik eerst was. Precies de zelfde jongens allen waren ze present ook A. Haket. Nu zit ik hier. Natuurlijk is het hier niet zo goed als bij de boer, maar helemaal slecht is het ook niet, het valt best mee, maar goed ook. Deze week kreeg ik een krant te pakken daar stonden verslagen van de sport in. Laat ik nu net zien staan Oliveo-HPSV 0-1. ik kon mijn ogen niet geloven als dat maar geen drukfout is. Daar hoop ik gauw een verslag van te ontvangen. De post die komt nu slecht af. Hoe zit dat eigenlijk met de krieg, schiet die nog een beetje op. we zijn het hier zo zat. Ik ben bang dat wij hier ons jaartje wel uit moeten zitten, Maar langer ook niet. Er is hier zoals u zal begrijpen nogal eens een keertje lucht alarm. Maar als het zo blijft gaan als tot nog toe gaat het best. Hier hebben we er nog geen last van gehad, hoewel de herrie hier vreselijk is als ze gaan schieten. Je wordt best wakker. Gisteren is er hier een gekomen die reeds eerder hier werkzaam is geweest. die had verlof gehad en was niet meer terug gekomen, die is nu uit Vucht gekomen, uit het kamp. Wat is die mager en kracht heeft hij bijna niet meer, hij kan niet eens goed lopen en een kale kop heeft hij ook nog. Dan zit ik maar liever hier. Ik hoop gauw weer eens wat te horen van u. doet u Tinus en Wim Rullens de groeten van me. Namens mij en Wim Reichholt, moeten die 2 ook nog niet hier heen Nu daaaag doet ook uw vrouw de groeten van mij. De beste wensen van uw vriend

Hup Oliveo

Nico Overdam

Stockstadt 9 januari 1944

Ik zal mijn kracht eens vertonen met schrijven, dit gaat voor Oliveo dus, v d Burg. Ik zal deze brief naar u toe schrijven. Ik hoop dat jullie het nog goed maken en ik maak het ook nog zeer goed. Op de eerste plaats zal ik u en Tinus hartelijk bedanken voor het geen wat jullie voor ons hebt gedaan, een pakje tabak sturen dat vond ik erg mooi dat ze in Pijnacker de trouwe leden van Oliveo niet vergeten en ook wij vergeten onze ploeg niet want Koos Stolk die rode veenhuizer die schrijft ook veel naar mij toe en ik naar Koos maar het eerste wat er in de brief staat, heb jij van de week of de vorige week nog wat gehoord van Oliveo. ja ik wel is het antwoord, ze hebben verloren, dat kan ook niet anders ook, wat zal het eerste zijn, ook niet veel. Ik krijg ook veel brieven van Kees Ruigrok, ook vast om de veertien dagen en van mijn broer en zo hoor je alles van Oliveo. Kees die zou ook graag die opstelling zien van het eerste, en dat mag hem niet hinderen als jullie maar kunnen zorgen dat Oliveo niet over de kop gaat, dan komt er na de Oorlog een elftal in Pijnacker dat alle mensen met een rotgang naar het terrein lopen dat het eerste speelt en die tijd komt, het mag even duren maar het komt toch.

Zeg Frank die ouwe Bulk die gaat zeker nu wel helemaal erg te keer. De tijd is slecht. Dus het zou wel toevallig zijn dat onze ploeg goed is. Ik heb wel eens zondags gedacht, wat zal die Bulk langs die lijn staan te brommen, want voor die vent is deze tijd helemaal niet goed. Het is te hopen dat ze gauw een voor de oorlogs elftal zien verschijnen, die rode Ruigt en Jantje Ruigrok je kan geloven dat die rode Ruigt zijn eigen zit te verbijten dat hij niet meer voetballen kan. Het zou mij wel 50 gulden waard zijn als ik al die jongens die hier zitten eens een keer zie voetballen, wat zou er gelopen worden en geknald op het doel. Je moet maar rekenen het regende doelpunten. 10-0 voor Oliveo werd het zeker als het geen 15 werd. Ja Kees Schuring die heeft ook goed gevoetbald daar in Kassel maar ze waren wat zwaar om op je slof te nemen en het zou nog wel gaan, maar er waren ineens veel ballen in het spel. Dus Kees is een beetje bang van die harde ballen. Nu Frank en jongens van Oliveo houdt je goed en zet hem zeer en zeer goed op. niet verliezen en zorg er voor als wij in holland komen dat er een grote Oliveo vlag hangt te waaien op het Uitpad no 1.

Onze secretaris van Oliveo, de groeten van de kleine sportman Piet Remmerswaal, daag

Tot kijk in Holland

Gottingen, 10 Januari "44

Beste Frank en Riet,,

Zoo eindelijk zal ik jullie weer eens schrijven. Het is nu al weer een maand geleden dat ik jullie geschreven heb. Hoe gaat het er zoo al mee? Allen nog goed gezond? Ik hoop het maar Ik heb van jullie al in een week of 6 niets ontvangen. Van Bep kreeg ik echter bericht dat er weer een onderweg is. Ik ben er werkelijk benieuwd naar . Hoe is het zoo met de a.s. zwager Ik heb er werkelijk schik in, en dat het nog steeds zo goed gaat he, in beide opzichten bedoel ik. Hij is anders knap brutaal hoor. Zaterdag kreeg ik het pakje van de kapelaan. Dat is een tijdje onderweg he, maar eventjes 6,5 week. Ik had het allang afgeschreven, maar nu is het er dan gelukkig. Het was een best pakje hoor. Ik was er reuze mee in mijn schik. Vooral met de boonen en erwten en niet te vergeten de tabak en de cigarettten. Daar ben ik altijd het meest mee in mijn schik, want als je (net als vandaag) de nachtdienst in moet en je hebt niets te rooken dan duurt het lang hoor. Het zal anders wel heel wat werk geweest zijn al die pakjes klaar te maken, voor de inhoud te zorgen en te verzenden. Vandaag heb ik 9 brieven naar de post gebracht, ik schrijf me wild. Het is wel aardig dat schrijven maar je hebt haast nergens anders tijd voor. Zoo komt het dat er behalve Zondags niet veel van schrijven komt.

Met Kerstmis en Nieuwjaar hebben wij het tamelijk goed naar ons zin gehad . we hebben er van gemaakt wat we konden. Een beetje mondharmonica spelen en lekker eten. Je zult misschien al wel weten dat er bij ons in de barak nog een Belgische familie zit. Die vrouw heeft voor ons wafels gebakken, lekker zeg. Wij hebben ons wat je zegt te "barsten"gegeten. Wij hebben zelf meel en boter gegeven en zij is toen voor 12 man aan het bakken gegaan. Ja dat zijn buitengewoon aardige menschen.. Ze komen dikwijls bij ons. De man kaarten en de vrouw een praatje maken. Nou en hij heeft altijd een behoorlijk beetje tabak en daar is hij niet karig mee. Vandaag kreeg ik de 5de brief van de kapelaan. Ik heb hem Zaterdag net geschreven daarom zal ik nu eerst maar een dag of 14 wachten met terug schrijven. Als je hem ziet vertel je het maar.

Met de voetballerij gaat het nu ook beter he. Eerst Delft met flinke cijfers kloppen en dan maar met 1-0 van de Politie te verliezen en dan nog door die akelige nare Tinus. Ik heb hem geschreven dat het geen donder lijkt. Nog niet eens een penalty te kunnen zetten in een zo'n belangrijke wedstrijd. De achterhoede heeft toen zeker goed gespeeld. Reken maar dat ik die wedstrijd graag had willen zien. Het is jammer dat Delft weer gelijk gespeeld heeft, nu moeten we eerst weer winnen om van de onderste plaats te komen. Maar dat zal wel weer komen denk ik. We zullen heus niet op de onderste plaats eindigen. Dat is nog nooit gebeurd dus zal het dit jaar ook wel weer loslopen.

Dan nog de kleine jongens, kunnen die het nogal bolwerken? Heb je daar nog assistentie voor Frank of moet je alles alleen doen? Nu zullen we eindelijk vorst krijgen hier denk ik. Het heeft vanaf vanmorgenvroeg gesneeuwd tot een uur of elf en nu is er zo'n mooie blauwe lucht Het is anders sukkelen met het weer. Dan eens regen en dan weer eens sneeuw en dan weer eens mooi weer en waaien, elke dag wat anders. Zoo af en toe een nachtvorstje er tussen door. Ik heb liever een beetje gestadig weer, dat is veel gezonder. Hier op de kamer zijn nu 4 zieken Allemaal gewond aan hand of arm, en dan nog van die vieze vuile puisten. Volgens de dokter zit het in het eten. Ik heb er gelukkig nog geen last van gehad maar ik eet ook niet zoveel soep Het gaat nog steeds de goede kant uit al duurt het wel lang. Ik begin nu tenminste een idee te krijgen dat we eerst nog met verlof moeten. Maar ja als het eenmaal zomer is gaat het hard. Lekker in ons naakte lichaam in het zonnetje en bruin worden. verder weet ik op het ogenblik niets te liegen. Ontvangen jullie de allerhartelijkste groeten ook voor de kinderen en de families in Delft en Pijnacker en het allerbeste van jullie vriend Leo

Beste Frank

11- 1- 44

ontv 26 / 1

Ik zal gauw 'n briefje schrijven want 't is de laatste keer dat ik 'n brief kan schrijven, dan moet 't per briefkaart gaan want we mogen niet meer dan twee brieven naar Holland verzenden en die moet ik vanzelf naar huis toe sturen. Frank ik heb vandaag een 'n pakje van Oliveo en de kerk samen als ik 't goed heb en het was 25 November afgestuurd en vandaag heb ik 't ontvangen en mijn hartelijke dank er voor. De shag smaakt goed, ik heb er al aardig wat van op, ze is lekker pittig. Ja Frank 7 weken 'n pakje onderweg dat is niet zo mooi meer, en van me thuis hebben ze de 23 Nov 'n pakje afgestuurd dat heb ik nog niet. Daar zit ik al weken op te loeren, want daar zit allemaal etenswaren in, van dit pakje wat ik vandaag gehad heeft was allemaal nog goed gebleven, dat was een geluk, maar het smaakte best, ik had honger als een paard, ik denk laat me er maar gelijk aan beginnen voor 't bederft Frank ik las 't van de week in de krant dat Oliveo- D.V.C. of Delft 10- 5, ik dacht zo dat gaat goed, even door blijven gaan dan komen ze nog bovenaan, 't was geen gekheid 10- 5, maar laten ze maar d'r best doen dat ze nog enkele wedstrijden winnen voor de kast, want daar zal niet veel meer inzitten, maar me schuld betaal ik wel, schrijf 'n rekening dan stuur ik het geld over, van de laatste 1,1/2 jaar. Ik eindig met de hartelijke groete van je vriend

Martien   Dag hoor.

M v. Schijndel Firma Scherin A.G. Post Eisenspaltrei bei Eberwalde
Margraffstrasse 2422 Finow

Lollar 28 Januari 1944

Ontv 22-2 '44

Frank

Zojuist heb ik uw meesterlijke brief ontvangen van 21 Januari. Ik heb me nu maar dadelijk aan het pennen gezet want de brieven rantsoeneering staat voor de deur. Per 1 Februari mogen we maar 2 brieven per maand pennen. Nou dat is gauw van mekaar. Het loopt weer tegen het eind van de competitie en dan vinden ze Oliveo thuis hoor. Overwinning op D.V.C., gelijk tegen Transvalia; de 3 wedstrijden die nu nog komen nou ja , 6 punten voor Oliveo he Ik kreeg vanavond gewoon een goede bui er van en ontetterende zin in een partijtje. Jonge, jonge wat hebben we toch een meesterlijke tijd gehad. Maar we komen weer terug en spoedig want we moeten nu zowat elke Zondag werken. Dat is wel ellendig hoor want je weet nu helemaal niet waar je op aan moet werken. Mijn werk zelf is gelukkig nog hetzelfde gebleven met dat verschil dan dat ik nu aan een fraisbank moet werken. Dat is ook aardig werk. Een paar minuten werken en dan weer 5 minuten kijken. Dat is net iets wat ik hebben moet. Wat het eten betreft is het menu veranderd, van kool zijn we overgegaan naar knollen. Dag in dag uit. knollen, knollensoep en dan voor de afwisseling weer knollen. De Italianen hebben het nog een beetje minder. Die gasten kunnen beter gaan vluchten dan hebben ze nog een kansje dat ze er levend afkomen. Er zijn verschillende jongens met Kerstmis met verlof geweest. ik kan het niet van mekaar krijgen. Brieven zal ik nu wel niet meer kunnen pennen maar kaarten zijn nog vrij. Niemand trouwens hier. Franse jongens die al 14 maanden hier zijn mogen nog niet met verlof. Ik zal het maar op groot verlof houden. Ik heb wel grote plannen gehad om toch in Holland te komen maar dat lijkt me toch niet het beste. Frank bedankt Tinus voor z'n tabak want ik heb het tot mijn spijt nog niet gedaan. Ik capituleer maar weer, want ik heb reuze slaap.

De groeten aan Uw vrouw en aan al de Oliveanen van Jan Ruijgt

Somborn 12 Jan '44.

ontv. 31/1 '44.

Beste vriend Frank en familie

Met deze zal ik even de pen opnemen om even te antwoorden op de brief van je, die ik gisteren heb ontvangen en van harte dank daar voor. Ik maak het nog uitstekend alleen zou ik ook wel eens met verlof willen want dat is nu al drie keer dat m'n moeder schreef, die is met verlof en die, en ik blijf maar achter want eerst zouden we met Febr. gegaan zijn, alles was zowat al klaar van onze zijde en nu zegt het arbeidsbureau weer blijf maar een jaar hier dus dat zit wel mee maar er wordt nog aan gewerkt dus je weet het nog maar nooit. Maar ik heb er nu geen cent moed meer op, maar we zullen hopen dat we gauw met groot verlof zullen gaan en dat God ons snel van de ellende van deze wereld zal verlossen want het heeft nu zo zachtjes aan wel eens lang genoeg geduurd mijn inziens, maar het is altijd zo de mens wikt en God beschikt, dus we kunnen wel praten maar het helpt zo weinig.

Met de voetbal gaat het wel niet zo goed maar ja er zijn er zoveel weg dat er zo weinig goede meer over zijn, maar het eerste heeft toch drie keer gewonnen, dus dat valt nog geen eens tegen. Ja de uitslag 10-5 tegen Delft weet ik ook daar houd broeder Tinus mij aardig van op de hoogte, dat zal toch van zijn scharreltijd af moeten en dat geef je toch ook niet zo gauw, ik ga tenminste maar bij mijn eigen af, ja hij heeft het al aardig te pakken zo ineens maar ja de liefde is een raar ding en die vrouwen niet minder. Nu moet Leni natuurlijk niet boos zijn dat ik dat schrijf want ze zijn allemaal niet eender, de een is liever als de ander ook en Leni zal ook wel een van die Lieve wezen.

Maar nu eens wat anders, mag ik ook nog eens meedoen als ik met verlof kom of kan ik mijn spullen wel hier laten dan hoef ik niet zo te sjouwen ook, want als ik met verlof ga wou ik het meeste maar hier laten want je moet toch weer terug. Zeg Frank waar zit Neef Jan eigenlijk ik had gedacht dat die ook in Duitsland zat maar dat zal toch wel niet want anders kom die toch zo makkelijk niet zo een dag of vier overlopen, hij is zeker ergens op een zwart plaatsje gekropen, ik ken hem geen ongelijk geven hoor als het waar is want ik heb het werkelijk goed maar er gaat toch niets boven Holland want het is een reusachtige dooie boel, er is nu net niets te beleven, alleen zondags dan is er film maar dat is de meeste tijd ook niet veel. Zondag toen ging het wel (het oude hart word weer jong) in het hollands, denk altijd dus dat is geen rare titel en het viel ook niet tegen. Nu Frank ik ben zowat weer vol, er staat wel niet veel op maar nu ja dat mag hem ook al niet hinderen. Verder wens ik jullie alle nog een voorspoedig 1944 al is het wel een beetje laat maar daarom toch niet minder van harte en verder de hartelijke groete en tot spoedig wederzien. Daag, Kees. *Rung Rok*

jullie doen de dienstbode ook de groete van mij natuurlijk hè want anders zegt ze nu wil ik familie van hem worden en hij zegt nog niets.

Wöllstein 20/1 '44
ontv 3/2 '44

Ik heb deze week weer eens een brief van u ontvangen en wel de brief met het verslag Saturnus-Oliveo. ons elftal hebt weer eens de velle gehad met 6-2. Er zal aan gewerkt moeten worden om de onderste plaats te ontduiken. Maar misschien is onze eindspurt weer goed. Het gaat mij nog goed wat je hier dan goed kennen noemen. Ik ben nu 7 maanden in Duitsland en het wordt tijd dat ik er vandaan komt.maar we zijn pas een nieuw jaar ingegaan en in 1944 komt misschien wel de dag dat wij voorgoed naar Holland verhuizen. U zal wel van Leo vernomen hebben dat ik met Kerstmis niet in Göttingen geweest ben wegens het reisverbod. Het was een teleurstelling. Het zou reuze geweest zijn als wij met zijn vieren eens een paar dagen samen geweest waren. Er zal nu wel niet veel van komen want er begint weer hoe langer hoe meer werk te komen. Het is bij ons immer maar werken. Er is nooit is een dag dat wij weinig te doen hebben. Met de baas heb ik dikwijls de grootste ruzie en als ik hier nog erg lang moet blijven krijgt hij nog een pak slaag van mij ook, die nar. Het is zo'n 14 dagen geleden dat wij weer flessen vulde met wijn. Ik stond weer aan de kurkenmachine en ik kurkte die dag 3500 flessen. U begrijpt misschien wel dat het dan niet langzaam gaat. Van de hele dag brak ik 5 flessen terwijl er wel eens zo'n 30 flessen breken. Hij komt s,avonds de kelder in en staat een poosje naar mij te kijken en toevallig moet er een fles breken. Toen begon hij tegen mij te schelden dat het gewoon niet mooi meer was. Nu ik was werkelijk in een feestelijke stemming Ik had de hele dag zo'n beetje gedronken en dan begrijpt u het wel. Ik gooide al de kurken weg, liep met de kapotte fles naar hem toe en het had weinig gescheeld of ik had die fles in scherven geslagen op z'n gummi hoofd. Ik heb hem gewoon verrot gescholden. Hij was natuurlijk zeer beledigd en s,avonds zei hij dat ik in geen 14 dagen wijn zou krijgen. Maar de andere dag was hij het weer vergeten en gaf weer wijn. En zo gaat het dikwijls iedere dag. Ik zeg dan maar een paar van die kleine Hollandse vloeken en dan gaat hij wel weer weg. Hij hebt ook wel weer eens een beste bui en kan hij goed zijn. Hij geeft ook wel eens een 'n pakje tabak of een fles wijn extra. Het eten is ook niet slecht, dus we zullen maar niet mopperen. Ik heb pas het pakket van de kapelaan ontvangen met het pakje shag van mijn vereniging. Mijn hartelijke dank daarvoor. U weet wel dat ik in Holland niet zo'n erge roker was maar hier rook ik stug. Gisteren heb ik weer 70 sigaretten gekocht waar ik dan de hele maand van moet doen, maar in een goede week zijn ze op. Mijn brief begint vol te raken dus ga ik weer afscheid nemen met vele hartelijke groeten en een tot spoedig weerzien

Henk Hoogendijk

Wöllstein

Rheinhessen

Hup Holland

Vooruit Oliveo